

เคลียร์นิยามให้ชัดเจนก่อนเริ่มใช้!

“งานขยายเขต-วางท่อประปาเพิ่มเติม” ของ อบต./เทศบาล

คือ **“งานอาคาร” 100%** ไม่ใช่งานทาง หรืองานอื่น!

ช่างท้องถิ่นและคณะกรรมการกำหนดราคากลาง อบต. และเทศบาล ทั่วประเทศห้ามพลาด! หลังจากคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ได้ประกาศใช้ **“หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างฉบับใหม่”** เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน ที่ผ่านมานี้เอง

เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันอย่างเป็นมืออาชีพตั้งแต่เริ่มต้นปฏิบัติ เรามาเคลียร์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ **“งานระบบประกอบอาคาร”** ในส่วนของงานระบบประปาท้องถิ่นกันครับ

เปิดข้อความเต็มๆ จากหลักเกณฑ์ราคากลางฉบับใหม่

หากพลิกดูหนังสือหลักเกณฑ์ฯ เล่ม “แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง” ในหมวด **งานก่อสร้างอาคาร** คณะกรรมการราคากลางฯ ได้เขียนคำจำกัดความของ **“งานระบบประกอบอาคาร”** ไว้ชัดเจนใน วรรค (5) และ (5.1) ดังนี้ครับ:

“(5) งานระบบประกอบอาคาร ซึ่งเป็นส่วนประกอบหรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร หรืออยู่ภายในบริเวณสิ่งก่อสร้างที่เป็นงานก่อสร้างอาคาร ได้แก่

(5.1) งานระบบประปา สุขาภิบาล เช่น ระบบประปา ระบบระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ รางระบายน้ำ บ่อพัก ถังบำบัดน้ำเสีย บ่อเกรอะ บ่อซึม บ่อเก็บน้ำ ถังพักน้ำ **และระบบประปาหมู่บ้านที่ใช้การวางท่อประปาของการประปา**”

พลิกเจตนารมณ์: ข้อความที่เปลี่ยนไปมีนัยสำคัญอย่างไร?

- ฉบับเก่า เขียนว่า: "...ที่มีใช้การวาง**ท่อประธาน**ของการประปา"
- ฉบับใหม่ เปลี่ยนเป็น: "...ที่มีใช้การวาง**ท่อประปา**ของการประปา"

ทำไมคณะกรรมการราคากลางฯ ถึงตัดคำว่า "ท่อประธาน" ออก?

ในอดีต คำว่า "ท่อประธาน" สร้างความสับสนในการทำงานอย่างมาก เพราะมักไปโฟกัสที่ "ขนาดของท่อ" เช่น ถ้า อบต./เทศบาล วางท่อเมนจ่ายน้ำขนาดใหญ่ขนานไปกับถนนในหมู่บ้าน ก็อาจจะเข้าใจผิดว่าเป็นท่อประธาน แล้วพยายามหักงานวางท่อแยกออกจากงานอาคารไปคิดเป็นงานประเภทอื่น

ในฉบับปรับปรุงใหม่นี้ คณะกรรมการราคากลางฯ จึงตัดคำว่าท่อประธานออกทั้งหมด เพื่อเปลี่ยนเกณฑ์มาใช้ **"สิทธิในความเป็นเจ้าของระบบ (Ownership)"** เป็นตัวชี้ขาดแทนครับ!

คำว่า **"ของการประปา"** ในทางกฎหมายจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเฉพาะทาง ที่มีกฎหมายจัดตั้งโดยตรง ได้แก่ **การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.)** และ **การประปานครหลวง (กปน.)** เท่านั้น ดังนั้น หากไม่ใช่โครงการที่จัดจ้างโดย กปภ. หรือ กปน. จะไม่ได้รับสิทธิ์ยกเว้นตามข้อความท้ายวรรคนี้

ชี้ชัดฟันธง: งานของ อบต./เทศบาล ต้องตีความอย่างไร?

คำว่า **"การประปา"** ในที่นี้ ไม่รวมถึงกองประปาหรือฝ่ายประปาภายในของ อบต./เทศบาล ครับ ดังนั้น ขอชี้ชัดฟันธงตรงนี้เลยว่า ไม่ว่าจะเป็นโครงการในรูปแบบใดก็ตาม:

- **การสร้างระบบประปาหมู่บ้านขึ้นใหม่ทั้งระบบ**
(มีทั้งโรงสูบ หอถังสูง และท่อจ่ายน้ำ)
- **การขยายเขตประปาหมู่บ้าน / การขยายแนวท่อเพิ่มเติม**
(มีเฉพาะการจัดจ้างขุด-วางท่อประปาตามริมถนนสาธารณะเพิ่มเติมในภายหลัง เพื่อส่งน้ำเข้าสู่ชุมชน โดยไม่มีการสร้างโรงสูบหรือหอถังสูง)

⇒ **ทั้งหมดนี้ "ต้องตีความเป็นงานก่อสร้างอาคาร" 100% เสมอครับ! ⇐**

3 แนวทางปฏิบัติทางวิชาการที่คณะกรรมการฯ ต้องทำตามให้ถูกต้อง

1. ห้ามแยกงานวางท่อไปคิดเป็นงานทางเดินขาด:

แม้ท่อประปาจะขุดวางเป็นระยะทางยาวนานไปตามแนวถนนสาธารณะ แต่ถนนเป็นเพียง “ทางผ่าน” ในการขุดวางท่อ ไม่ใช่การก่อสร้างหรือบูรณะทางเพื่อการจราจร จึงไม่เข้าข่ายงานทาง

2. ต้องใช้ Factor F งานก่อสร้างอาคารเท่านั้น:

ค่างานขุดดิน วางท่อ PVC/HDPE และอุปกรณ์ข้อต่อทั้งหมดในโครงการ ต้องนำมารวมกันและคำนวณโดยใช้ตาราง Factor F สำหรับ งานก่อสร้างอาคาร

3. ใช้ชุดแบบฟอร์ม ปร. ฉบับใหม่:

ต้องสรุปราคากลางลงในแบบฟอร์มสำหรับงานก่อสร้างอาคารฉบับใหม่เท่านั้น (เช่น แบบ ปร.1, ปร.1(ก), ปร.3, ปร.4)

บทสรุปสำหรับการทำงานอย่างมืออาชีพ

เพื่อให้การทำงานของพวกเราชาวท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โปร่งใส และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามที่หลักเกณฑ์กำหนด คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ต้องหนักแน่น และยึดมั่นความถูกต้องในการตีความประเด็นนี้

**งาน ประปา และงานท่อของ อบต./เทศบาล
= งานก่อสร้างอาคารเสมอ!**

เคลียร์นิยามให้ชัดเจนก่อนใช้!

งานขยายเขต-วางท่อประปาเพิ่มเติม ของ อบต./เทศบาล = งานก่อสร้างอาคาร 100% ไม่ใช้งานทาง และไม่ใช้งานประเภทอื่น

★ อ้างอิงถึง คณะกรรมการกำหนดราคากลาง อบต. และเทศบาล ห้ามพลาด

1) ข้อความสำคัญจากหลักเกณฑ์ฉบับใหม่

ในหมวดงานก่อสร้างอาคาร ได้ให้ความหมายของ
“งานระบบประกอบอาคาร” ไว้ว่า

“

(5) งานระบบประกอบอาคาร ซึ่งเป็นส่วนประกอบ
หรือเกี่ยวเนื่องกับงานก่อสร้างอาคาร หรืออยู่ใน
บริเวณสิ่งก่อสร้างที่เป็นงานก่อสร้างอาคาร

(5.1) งานระบบประปา สุขาภิบาล เช่น ระบบประปา
ระบบระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ วางระบบน้ำ บ่อพัก
ถังบำบัดน้ำเสีย ปอกรอง บ่อซึม บ่อเก็บน้ำ ถังพักน้ำ
และระบบประปาหมู่บ้านที่มีใช้การวางท่อประปาของการประปา

”

2) จุดเปลี่ยนสำคัญของถ้อยคำ

ฉบับเก่า

“มีใช้ได้การวางท่อ
ประธานของการประปา”

ฉบับใหม่

“มีใช้ได้การวางท่อ
ประปาของการประปา”

การตัดคำว่า “ท่อประธาน” ออก ช่วยลดความสับสน
เรื่องขนาดท่อ และเปลี่ยนแนวคิดไปดู
“สิทธิในความเป็นเจ้าของระบบ” แทน

คำว่า “ของการประปา” หมายถึง
การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) และการประปานครหลวง (กปน.) เท่านั้น

3) สรุปให้เข้าใจง่ายที่สุด

โครงการนี้เป็นของ กปภ. หรือ กปน. หรือไม่?

ถ้าไม่ใช่

✓ ให้ตีความเป็น
‘งานก่อสร้างอาคาร’

ถ้าเป็นของ
กปภ./กปน.
จึงเข้าข่ายยกเว้น
ตามข้อความที่กำหนด

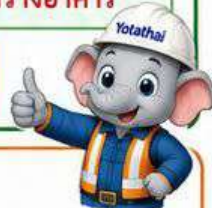

• สร้างระบบประปาหมู่บ้าน
ใหม่ทั้งระบบ
= งานก่อสร้างอาคาร

• ขยายเขตประปาหมู่บ้าน /
วางท่อเพิ่มเติมตามถนน
= งานก่อสร้างอาคาร

⚠ คำว่า ‘การประปา’ ในที่นี้ ไม่รวมกองประปาหรือฝ่ายประปาของ อบต./เทศบาล

4) แนวทางปฏิบัติที่ต้องทำให้ถูกต้อง

1.

ห้ามแย่งงานวางท่อไปคิด
เป็นงานทางเด็ดขาด

ถนนเป็นเพียงทางผ่านในการขยายท่อ
ไม่ใช่งานก่อสร้างหรือบูรณะทาง
เด็ดขาดหรือ

2.

ต้องใช้ Factor F ของ
งานก่อสร้างอาคารเท่านั้น

รวมคำนวณชุดดิน วางท่อ PVC/PE
และอุปกรณ์เชื่อมต่อ
แล้วคำนวณตามตารางงานอาคาร

3.

ใช้แบบฟอร์มงานก่อสร้าง
อาคารฉบับใหม่

สรุปราคากลางด้วยแบบฟอร์มของงานอาคาร
เช่น ปส.1, ปส.1(ก), ปส.3, ปส.4

5) สรุปพิรุธ

งานประปาและงานท่อของ อบต./เทศบาล

= งานก่อสร้างอาคาร เสมอ

ต้องตีความให้ตรงกัน เพื่อความถูกต้อง โปร่งใส และเป็นแนวทางเดียวกัน

